

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Analysis Methodica Ivris Pontificii

Venator, Daniel

[S.l.], 1579

VD16 V 541

De Causa Possessionis & Proprietatis. Titulus XII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63204](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63204)

A X I O M A T A.

Si Actor ante litis contestationem à pluris petitione desistat, pœnam legis effugit, Host. hîc.

Si quis per fraudē induxit aliquem, vt cùm deberetur x. tantum, X X, se debere in instrumento cauerit, postea illa X X, vi instrumenti lite cōtestata petierit, à toto debito, saluis transactionibus, & secundis cautionibus & confessionibus super hoc habitis, cadit, l. ymca, C. eod. c. l. si mulier, C. ad Velleia.

DE CAUSA POSSESSIONIS
& Proprietatis.

Titulus XII.

Continuatio.

Contingit, causam proprietatis & possessionis, ab eodem, vel diuersis, vno tempore, in iudicium deduci. Cùm autem altera alterius definitioni impedimento sit, in hac contingentiã vtra in cognitione præferatur? scire conuenit,

Quid est causa Possessionis & Proprietatis?

Est lis, inter duos, vel plures, separatim, de proprietate & possessione contendentes, iudicio inclusa. Siquidem licet in constitutione dominiũ vnum sint; sicuti omnia humani corporis membra, quo ad constitutionem integri corporis, vnum intelliguntur, quæ aliàs, quo ad officia, & sicuti

quælibet

milibus singulatim consideratis, discrepant: tamen separatim & in abstracto causa proprietatis & possessionis accepta, nihil habent commune, l. notum taliter, §. nihil, ff. de acqui. pos.

Quid est Possessio?

Possessio est ius insistendi rei corporalis, non prohibita possideri: dicta à sedibus, quasi sedum positio, l. i. ff. de acqui. poss.

Quotuplex est possessio?

Duplex: naturalis & civilis. Naturalis in facto, Civilis in iure, consistit: eademq; naturalis civilis fit, si iuris auctoritate approbetur, Alc. in l. quinque pedum, C. de ter. mo. Zasius in suis sing. intellect. c. i. nu. 2. & Hostiensis, tit. de causa posses. §. primo.

Qua causa Efficiens?

Apprehensio, corpore & animo, facta. Quia, licet solo animo amittatur possessio, acquiri tamen non, nisi corpore & animo simul, potest, l. 3. §. i. & §. in amittenda.

Quod Obiectum?

Est res corporalis, siue mobilis, siue immobilis, hominum commertio non exempta. Quia res incorporales, vt sunt omnia ea, quæ in iure consistunt, propriè non possidentur, sed quasi possidentur, Bart. l. i. num. 3. ff. de acq. pos. c. querelam, extr. de elect.

Qua Forma?

Est ipsum ius insistendi rei, quo ad acquisitionē pos.

316 ANALYS. IURIS PONTIFICII
possessionis attinet, non autē retentionem. Quia
etiam solo animo retinetur: Nec opus est rei sem-
per corporaliter insistere, l. qui vniuersas, & l. 3.
ff. de acq. pos.

Qui Finis & Effectus?

1. Prescriptio, quæ per longam possessionem, iu-
ris auctoritate adiicit dominium possidenti.
2. Interdicta, quæ pro retinenda vel recupera-
da possessione, competunt, l. fin. ff. vti pos. l. 1. §.
deijcitur, ff. de vi & vi arm. 3. Lucrum fructu-
um ex re aliena, bona fide perceptorum, l. certū,
C. de rei vind.

Quæ Cognata?

Quasi possessio, quæ propriè est rerum incor-
poralium, l. si ædes, ff. de ser. vrb. præd. Detentio,
quæ est eorum, qui ratione suæ detentionis non
habent conditionem vsucapiendi illam rem, vel
alios possessionis effectus consequendi: vt est in
creditore pignus tenente, & alijs, Bart. l. 1. ff. de ac-
qui. pos. num. 21. Et proprietas, quæ inuicta pos-
sessione iusta ius dominij constituit.

Quæ Pugnantia?

Interitus rei, deiectio, rei mutatio causa religi-
onis facta, amissio, animus possidere non volen-
tis, &c.

Quid est Proprietas?

Proprietas est, dominium rei legitimis modis
conquisitum, Hostien. tit. de causa propriet.

Quæ causa Efficiens?

Ius gentium, & ius Ciuile: quæ certos mo-
dos acquirendi rerum dominia introduxerunt,
§. fin.

§. singularum, inst. de rerum diuis.

Quod Obiectum?

Omnes res corporales, quæ humano commercio subiiciuntur, l. rectè dicimus, ff. de verb. sig.

Qua Forma?

Titulus acquirendi iuris gentium & ciuilis: qui circa formam proprietatis acquirendæ, vel quæsitæ potissimum consideratur.

Qui Effectus?

1. Rei vindicatio, quæ pro amissa rei proprietate recuperanda competit, §. omnium, inst. de actio. 2. Libera disponendi facultas, ni vel lege, vel conuentione impediatur, l. in re mandata, C. mandati.

Quis ordo cognoscendi in causa possessionis & proprietatis seruandus?

Ordo cognoscendi varius est. Nam vbi duæ quæstiones possessoria principaliter proponuntur à diuersis, & diuersis rebus, illæ, tanquam mutue petitiones, simul & vicissim sunt tractandæ, secundum regulam: Qui prior appellat, prior agat, c. 2. extr. de ord. cog. Si autem vtraque possessoria quæstio, sit super eadem re, iudex vltimò factam violentiam prius purgabit, l. colonus, ff. de vi & vi armata. Quòd si Actor agit primò petitorio, & Reus secundò possessorio, conquerens de spoliatione, distingue. Aut vtraque quæstio est circa eandem rem, vel circa diuersas: Si circa eandem rem, tunc paratur præiudicium petitorio prius proposito, per possessorium secundò, etiam in modum reconuentionis propositum, & super

pos

ANALYS. IURIS PONTIFICII
possessorio cognoscetur prius, & pronuntiabitur, petitorio prius proposito suspensio, c. ex co-
questione, c. literas extr. de restit. spoliato. c. ac-
cedens, extr. vt lite non contest. Et hoc, siue pos-
sessorium præcedat, siue sequatur, c. in literis, ex-
tr. de rest. spoliat. Porro si petitorium & possessorium sunt circa diuersa, subdistinguitur. Nam, aut spoliatio proponitur in modum reconuentionis, aut in modum actionis, aut in modum exceptionis. Si in modum reconuentionis, puta, quia Reus conuentus reconueniendo petit restitui, tunc sunt duæ petitiones, quæ vicissim tractandæ, & vna sententia terminandæ sunt, paucis casibus exceptis, quos notat Specula. tit. de reconuen. s. videndum. Si verò in modum actionis, tunc, siue ciuilitè, siue criminaliter ab Actore conueniatur, prius de questione spoliij tractari & cognosci debet. Quia omnes leges, tam Ecclesiasticæ quàm seculares, ante omnia spoliatis reintegranda & damna sarcienda esse, præcipiunt, c. grauis, extr. de rest. spoliat.

Si verò spoliatio in modum exceptionis proponitur, tunc primò tractabitur exceptio spoliationis, suspensio petitorio, c. 2. extr. de ord. cog. Nec, hoc casu, post litem contestatam, de spoliatione excipi potest. Huius tamen doctrinæ diuersi sunt effectus: quia, spoliatione, per modum exceptionis, probata, agens repellitur, sed non restituitur: sed si probetur in modum actionis restituetur opponens ante ingressum causæ principalis.

AXIO

AXIOMATA ET SENTENTIAE.

*Causa possessionis & proprietatis sub eodem iudice
terminari debet: nec contra absentem est pronuntian-
dum, c. 1. ext. eod.*

*Qui agit de proprietate, ante conclusionem causa pos-
sessorio adipiscenda, vel recuperanda agere potest: post
conclusionem vero, & ante sententiam hoc non potest,
nisi iusta causa subsit. c. pastoralis, extr. eod.*

*Si petitorio & possessorio simul est actum, vna sen-
tentia terminatur, & praemittitur possessorium in defi-
niendo, licet prius in petitorio executio fieri debeat:
c. cum dilectus, c. cum Ecclesia, c. ad ultimum, extr.
eod.*

*Succumbens in possessorio, de proprietate agere po-
test, c. cum olim ext. eod.*

*Si petens rem ex vna causa succumbat, ex alia causa
repetere non prohibetur, c. fin. ex. eod.*

*Ex iure tertij iuri meo non subiecti mihi non com-
petit defensio, sicut nec actio, l. si vnus, ff. de pactis.*

*Questio spoliationis in modum actionis, vel exceptio-
nis proposita, semper repellit agentem in causa crimina-
li, 3. quest. 1. per totum.*

*Vbi civiliter agitur, non potest excipi de spoliatione
ab alio, quam ab Actore, facta: vbi vero criminaliter, tunc
excipi potest de spoliatione facta, à tertia persona. &
hac exceptio probanda est intra 15. dies, à die obiectionis
computata. Specul. tit. de pet. & posses. §. 1. nu. 8.*

*Post publicationem attestationum potest quis ad-
huc redire ad possessorium. Vbi enim non renunciauit,
adhuc*

adhuc

320 ANALYS. IVRIS PONTIFICII
adhuc poterit instrumenta, confessiones, et probationes
inducere. Post conclusionem autem, vel renuntiationem,
non potest fieri suspensio petitorij, nisi, malitia spoliato-
ris, vel casus, vel alia iusta causa iudicem mouerit, ut in
possessorio, petitorio suspenso, procedat, c. pastoralis, extr.
eod. & specul. d. loco.

*Caussa possessionis nihil habet commune cum pro-
prietate.*

DISCORD.

*Iure Ciuili questione, de possessione & proprietate,
orta, prius possessionis questio finiri precipitur, l. 3. C.
de interd. l. si de vi, ff. de iud. Sed iure Pontificio simul
agi potest utraq, & licet in pronuntiatione premittere
da sit possessio, in executione tamen debet proprietatis pre-
ualere, c. cum dilectus, extr. eod. c. 2. extr. de Capel-
Monachorum.*

DE RESTITVTIONE SPO- liatorum.

Titulus XIII.

Continuatio.

ANte restitutionem obiecta, in modum exce-
ptionis, spoliij questione, Actor non auditur
nec spoliatus eius petitioni respondere tenetur.
Sciendum igitur, quis spoliatus dicatur? & quo-
modo eidem succurratur.

Quid est Spolium?

*Spolium est priuatio possessionis, vel qualis
rei*